

ARHIEPISCOPIA IAȘILOR
EXAMEN DE CAPACITATE PREOȚESCĂ
SESIUNEA AUGUST 2022

- I. Perioada desfășurării examenului: 8 – 16 august 2022.
- II. Locul organizării examenului: Centrul Eparhial Iași/Facultatea de Teologie „D. Stăniloae” – Iași.
- III. Perioada depunerii dosarelor de înscriere la concurs: luni, 27 iunie 2022 – vineri, 29 iulie 2022. Candidații vor putea depune dosarul de înscriere la Registratura Centrului Eparhial Iași, iar lămuriri suplimentare referitoare la desfășurarea examenului vor putea primi de la Sectorul administrativ-bisericesc.
- IV. Analiza dosarelor și comunicarea listei cu candidații acceptați și cei ale căror dosare au fost respinse: luni, 1 august – vineri, 5 august 2022.
- V. Examenul de capacitate preoțească va consta în **două probe**: o proba scrisă și o probă orală. Pentru proba scrisă și pentru proba orală (învățătura de credință, predică/cateheză, interviu) candidații vor primi note. Media aritmetică a celor două note va reprezenta nota examenului de capacitate: $(\text{scris} + \text{oral}) / 2 = \text{notă examen capacitate}$. La interviu candidații vor veni împreună cu soțiile.
- VI. Proba scrisă: Luni, 8 august 2022, ora 10:00. Proba scrisă va avea loc la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” Iași - „Sala coloanelor” și/sau în Sala Iustin Moiescu a Centrului Eparhial. La proba scrisă vor participa doar candidații care au primit binecuvântarea chiriarhului în urma analizei dosarelor.
- VII. Afișarea rezultatelor la proba scrisă: Marți, 9 august 2022.
- VIII. Depunerea eventualelor contestații la proba scrisă: în termen de maxim 24 de ore de la afișarea rezultatelor.
- IX. Afișarea rezultatelor eventualelor contestații: Miercuri, 10 august 2021.
- X. Proba orală și Interviul cu candidații care au promovat examenul scris: Miercuri, 10 – Vineri, 12 august 2022.
- XI. Afișarea rezultatelor finale ale examenului de capacitate preoțească (mediile de titularizare): Luni, 16 august 2021.
- XII. Detalii privind calculul mediei generale de titularizare sau numire și modul în care candidații vor putea opta pentru o parohie, în vederea hirotonirii (conform: HSS nr. 10079/2018):
 - a) Vor fi declarați admiși candidații care obțin minim nota 6,00 la fiecare probă de examen și media examenului de capacitate, minim 7,00. Media generală de titularizare rezultă din media celor patru ani de studii, media

examenului de licență și media examenului de capacitate preoțească, împărțite la trei: $(\text{studii} + \text{licența} + \text{nota capacitate}) / 3 = \text{Media generală titularizare}$);

b) Poate fi contestat numai rezultatul probei scrise în maxim 24 de ore de la afișarea rezultatelor;

c) Candidații vor concura, în ordinea mediei de titularizare, pentru parohiile din lista parohiilor pentru numiri. Va fi prezentată o singură listă cu parohii destinată atât candidaților care vor primi contribuție clericală de la bugetul de stat cât și candidaților titularizați în învățământul preuniversitar (disciplina Religie, discipline teologice la facultate și seminar) sau angajați în administrația eparhială sau protopopească;

d) Într-o primă etapă, vor putea formula opțiuni pentru o parohie primii 10 candidați, în ordinea mediei de titularizare;

e) Candidații care sunt titularizați în învățământul preuniversitar (disciplina Religie, discipline teologice la facultate și seminar) sau angajați în administrația eparhială sau protopopească vor putea opta doar pentru o parohie aflată în apropierea localității în care se află școala la care sunt titularizați sau locul de muncă sau în apropierea localității în care își au domiciliul. Aceștia vor fi încadrați ulterior, după hirotonie, la parohie, prin cumul de funcții, cu $\frac{1}{4}$ normă, cu salarizare din fonduri proprii. Acest demers vizează ocuparea parohiilor prin numirea unor preoți care să nu depindă de contribuția clericală. De asemenea sunt evitate consecințele negative generate de navetism.

f) În măsura în care nu sunt incompatibili cu slujirea preoțească, candidații angajați în alte domenii decât cele menționate pot fi numiți la parohie cu timp parțial. În acest sens, vor fi avute în vedere doar angajările pe perioadă nedeterminată și doar în instituții din sistemul bugetar, în afară de personalul militar, funcțiile de demnitate publică, magistrați sau alte activități ce presupun riscuri în exercitarea unei slujiri liturgice și administrative bisericesti adecvate.

În mod excepțional, cei care au contract de muncă pe perioadă nedeterminată în mediul privat, pot opta pentru ocuparea unei parohii, dacă domeniul de activitate este din sfera învățământului, serviciilor medicale, sociale sau IT.

Dacă sunt și alte ocupații, fiecare caz va fi analizat de comisia de la examenul de capacitate pentru a stabili oportunitatea numirii la parohie.

g) Hirotonia candidaților care nu sunt încadrați ca titulari în învățământul preuniversitar (disciplina Religie, discipline teologice la facultate și seminar) sau în administrația eparhială sau protopopească, va fi făcută doar dacă la Centrul eparhial vor fi disponibile contribuții de la

bugetul de stat preluate de la preoți cărora le încetează raporturile de misiune și slujire, pleacă din eparhie ș.a..

XIII. Valabilitatea examenului este de un an, iar pentru cei care obțin media peste 9, doi ani, conform Hotărârii Sfântului Sinod nr. 10.079/2018.

XIV. Candidații pot schimba opțiunea formulată la examenul de capacitate, însă noua opțiune trebuie să vizeze doar parohiile propuse pe lista de la examenul de capacitate, sesiunea august 2022. Această listă poate fi completată de-a lungul valabilității examenului de capacitate și cu alte parohii devenite vacante, după ce au fost puse la dispoziția preoților, cel puțin o lună.

XV. Dosarul de înscriere va conține:

- a) dosar cu șină pentru biblioraft;
- b) cerere tip, adresată Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Teofan pentru acordarea binecuvântării de participare la examen;
- c) recomandarea duhovnicului, care trebuie să cuprindă în mod obligatoriu precizarea că teologul care se înscrie la examen „***nu are impedimente canonice la hirotonie***”, în baza căreia comisia de la Centrul eparhial Iași se va exprima, după o cercetare canonică a candidatului, dacă acesta este apt din punct de vedere canonic să fie hirotonit.
- d) aviz psihologic cu mențiunea „apt pentru hirotonie”, eliberat de cabinetul de examinare psihologică din cadrul Policlinicii Providența.
- e) copie după adeverința de licență sau diploma de licență, cu foaia matricolă cu media anilor de studii și media examenului de licență;
- f) copie după certificatul de botez;
- g) copii după actele de identitate: certificat de naștere, carte de identitate;
- h) Curriculum Vitae;
- i) 1 fotografie tip buletin;
- j) binecuvântarea chiriarhului pentru căsătorie, certificate de căsătorie civilă și cununie religioasă (nu se primesc dosare pentru înscrierea la examenul de capacitate a candidaților care sunt necăsătoriți);
- k) caracterizarea duhovnicului Facultății de Teologie.

XVI. Se vor putea înscrie la examen doar fiii Arhiepiscopiei Iașilor, licențiați în Teologie Ortodoxă, specializarea Pastorală, la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” Iași sau la altă facultate de teologie ortodoxă, urmată cu binecuvântarea Chiriarhului: „Admiterea candidaților pentru școlarizare în unitățile de învățământ teologic de toate gradele se face numai cu binecuvântarea (aprobarea scrisă) a chiriarhului locului” (art. 118, alin. 5 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe

Române). Astfel, fiilor duhovnicești ai Arhiepiscopiei Iașilor care doresc să candideze la examenul de capacitate preoțească, dar au absolvit, fără binecuvântarea Chiriarhului, o altă facultate de teologie decât Facultatea de Teologie Ortodoxă din Iași, li se va respinge dosarul (Temei nr. 8511/2012, aprobat în cadrul Permanenței Consiliului eparhial Iași din data de 26 septembrie 2012).

XVIII. Tematica și bibliografia pentru proba scrisă și proba orală¹:

Tema 1:

Impedimente la hirotonia întru preot și incompatibilități cu slujirea preoțească, potrivit Sfintelor Canoane și Regulamentului Autorităților Canonice Disciplinare și al Instanțelor de Judecată ale Bisericii Ortodoxe Române (RACDIJBOR).

a) Impedimente la hirotonie, potrivit Sfintelor Canoane: 17, 18, 19, 61, 78 și 79 Apostolice; 9 și 10 Sin. I Ec; 3 Trulan; 7 și 36 Nichifor Mărturisitorul; 8 Neocezarea; 21, 30 și 42 Ioan Postitorul;

b) Abateri în slujirea preoțească, potrivit RACDIJBOR: (C. Abateri, cap. 1 – abateri dogmatice; cap. 2 – abateri morale; cap. 3 – abateri pastoral-liturgice; cap. 4 – abateri administrative).

Bibliografie:

a) „Canoanele Bisericii Ortodoxe”, vol. I-III, Studiu introductiv, introduceri, note și traducere Răzvan Perșa, ediție bilingvă, Ed. Basilica, București, 2018.

b) „Regulamentul autorităților canonice disciplinare și de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române”, Ed. EIBMBOR, București, 2015, pp. 23 – 59.

Tema 2:

Temeiuri biblice, patristice și liturgice pentru:

2.1.) Preacinstirea Maicii Domnului;

2.2.) Cinstirea Sfinților și a Sfintelor Moaște;

2.3.) Cinstirea Sfintei Cruci și a Sfintelor Icoane.

Bibliografie:

a) „Învățătura de credință ortodoxă”, Ed. Doxologia, Iași, 2009, pp. 93-98 și pp. 172-174; pp. 102-104 și 174-176;

b) Pr. prof. Alexander Schmemmann, „Preasfânta Fecioară Maria”, traducere din limba engleză de Florin Caragiu, Ed. Basilica, București, 2014, cap. „Maria în cultul liturgic răsăritean”, pp. 100-112).

¹ Notă: Candidații se pot adresa Bibliotecii Mitropolitane „Dumitru Stăniloae” pentru acces la bibliografia pentru examen în format digital. 1

c) Pr. prof dr. Dumitru Stăniloae, „Teologia Dogmatică Ortodoxă”, vol. 3, Ed. Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1997, pp. 224-234.

Tema 3:

Misiunea filantropică a Bisericii. Temeiuri biblice, patristice și istorice.

Bibliografie:

Pr. Prof. Dr. Ion Vicovan, „Dați-le voi să mănânce! Filantropia creștină - istorie și spiritualitate”, Ed. Trinitas, 2001, capitolele III, IV, V, VII și VIII.

Tema 4:

Modele biblice de chemare și slujire a lui Dumnezeu (Avraam, Moise, Isaia, Iona, Sf. Ap. Petru, Sf. Ap. Pavel)

Bibliografie:

Biblia sau Sfânta Scriptură (Facerea 12-24; Ieșirea 2-20; 32-34; Isaia 2, 6, 7-11; Iona 1-4; Faptele Apostolilor; I și II Corinteni; I și II Petru).

Tema 5:

Lucrarea lui Dumnezeu și lucrarea oamenilor la începutul și sfârșitul acestei vieți. Teme bioetice actuale: avortul, eutanasia și transplantul de organe.

Bibliografie:

a) Georgios Mantzaridis, „Morala creștină. Omul și Dumnezeu. Omul și semenul. Poziționări și perspective existențiale și bioetice”, Ed. Bizantină, București, 2006, cap: „Respectul față de ființa umană” (pp. 409-415); „Transplanturile” (pp. 472-483); „Eutanasia” (pp. 514-520).

b) Sebastian Moldovan, „Eseuri de bioetică”, Ed. Astra Museum, Sibiu, 2013. Cap. "Transplantul de organe", pp. 92-105;

Tema 6:

Provocări la adresa familiei creștine și preoțești contemporane. Mijloace duhovnicești de îmbunătățire a vieții familiale creștine.

Bibliografie:

a) Preot Ioan C. Teșu, „Familia contemporană, între ideal și criză”, Ed. Doxologia, 2011, pp. 223-352;

b) Cuviosul Paisie Aghioritul, „Cuvinte Duhovnicești. Viața de familie”, cap. „Prin răbdare se menține familia”, Ed. Evanghelismos, București, 2003, pp. 47-62;

c) Sebastian Moldovan, „Eseuri de bioetică”, Ed. Astra Museum, Sibiu, 2013, cap. „Educația pentru sănătate”, pp. 210-233.

d) Ghid pastoral de catehizare a mirilor, Doxologia, Iași, 2015.

Tema 7:

Duhovnicul în învățătura, tradiția și istoria Bisericii.

Bibliografie:

- a) Rafail Noica, *Cultura Duhului*, ca. „Despre duhovnicie”, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2002, pp. 41 – 62;
- b) Gheorghios D. Metallinos, „Parohia-Hristos în mijlocul nostru”, cap. V- B „Păstorul și problematica slujirii lui”), Ed. Deisis, Sibiu, 2004, pp. 57-77;
- c) Antonie Plămădeală, „Tradiție și libertate în spiritualitatea ortodoxă”, cap. III, 12. „Duhovnicul: călăuză și arbitru”, pp. 221-229.

Tema 8:

Liturghie și împărtășire în viața preotului și a credincioșilor.

Bibliografie:

- a) „Împărtășirea continuă cu Sfintele Taine. Dosarul unei controverse. Mărturiile Tradiției”, Ed. Deisis, Sibiu, 2006, cap: „Neofit Kavsokalivitul, Despre împărtășirea continuă (1772/1777)”, pp. 103-178;
- b) „Împărtășirea continuă cu Sfintele Taine. Dosarul unei controverse. Mărturiile Tradiției”, Ed. Deisis, Sibiu, 2006, cap: „Sf. Nicodim Aghioritul, Carte foarte folositoare de suflet pentru împărtășirea continuă cu preacuratele lui Hristos Taine (1783)”, pp. 179-283;
- d) „Împărtășirea continuă cu Sfintele Taine. Dosarul unei controverse. Mărturiile Tradiției”, Ed. Deisis, Sibiu, 2006, cap: Sf. Nicodim Aghioritul, cuminecare sacramentală și cuminecare spirituală (din Războiul nevăzut, 1796), pp. 285-300.

Tema 9:

Împlinirea slujirii pastorale prin asumarea învățaturii patristice despre îndumnezeire.

Bibliografie :

- a) Ierotheos, Mitropolit al Nafpaktosului, *Vremea lucrării. Chipul launtric al Tradiției ortodoxe : teologie și viață*, ed. Sofia, București, 2014, pp. 175-204 ;
- b) Arhim. Sofronie, „Taina vieții creștine”, Ed. Accent Print, Suceava, 2014, pp. 131-153.
- c) Sfântul Grigorie Palama, „Cuvânt pentru cei care se liniștesc cu evlavie, în Filocalia sfintelor nevoițe ale desăvârșirii”, VII, Ed. Humanitas, București, 1999, pp. 309-317 (capetele 35-39 din Cuvântul al treilea din cele din urmă. Despre sfânta lumină).
- d) Pr. Dr. Constantin Coman, „Erminia Duhului”, Ed. Bizantina, Bucuresti, 2002, pp. 235-238 (subcap. Cunoasterea de sine prin Duhul).

Tema 10:

Împliniri și provocări în slujirea și misiunea preotului de astăzi.

1) Pornind de la chipul preotului reflectat in scrierile despre preoție enunțate în bibliografie, elaborați un proiect pastoral pentru viitoarea dumneavoastră parohie, evidențiind aspecte specifice ale pastorației in mediul urban si în mediul rural.

Bibliografie:

a) Sf. Ioan Gură de Aur, Sfântul Grigorie de Nazianz și Sfântul Efrem Sirul, „Despre preoție”, carte tipărită cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Traducere, introducere și note de Pr. Dumitru Fecioru, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1998.

b) Sf. Nectarie de la Eghina, „Despre preoție”, Traducere din limba greacă de Laura Enache, Carte tipărită cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Ed. Doxologia, Iași, 2013.

c) Mitropolit Emilianos Timiadis, „Preot, parohie, înnoire. Noțiuni și orientări pentru teologia și practica pastorală”, Ediție revizuită, Traducere de Paul Brusanowski, carte tipărită cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Dr. Laurențiu Streza, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, Ed. Andreiana, Sibiu, 2015, pp. 36-115 si pp. 149-156.

2) Preotul în societate. Dificultăți. Așteptări.

Bibliografie:

a) Mitropolit Emilianos Timiadis, „Preot, parohie, înnoire. Noțiuni și orientări pentru teologia și practica pastorală”, Ediție revizuită, Traducere de Paul Brusanowski, carte tipărită cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Dr. Laurențiu Streza, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, Ed. Andreiana, Sibiu, 2015, pp. 122-207 și pp. 228-286.

b) Pr. Dumitru Stăniloae, „Cultură și Duhovnicie. Articole publicate în Telegraful Român, vol. I (1930-1936) și vol. III (1942-1993)”, Ediție îngrijită, introducere și note de Ion Dragoș Vlădescu, Ed. Basilica a Patriarhiei Române, București, 2012, următoarele articole:

Din volumul I:

a) Hristos și preotul, în „Telegraful Român”, anul LXXXIII, nr. 3, 13 ianuarie 1935, pp. 620-623.

b) Realism și idealism pastoral, în „Telegraful Român”, anul LXXXIII, nr. 38, 8 septembrie, 1935, pp. 699-701.

Din volumul al III-lea:

a) Jertfa, esența preoției, în „Telegraful Român”, anul XC, nr. 4, 25 ianuarie 1942, pp. 28-31.

b) Preoție și curăție, în „Telegraful Român”, anul XCII, nr. 30, 23 iulie, 1944, pp. 595-599.

3) Lucrarea preotului și emergența tehnologiei digitale. Perspective și soluții pastorale

Bibliografie:

a) Jean-Claude Larchet, „Captivi în internet”, în românește de Marinela Bojin, Ed. Sophia, București, 2018.

b) Adina-Brândușa Baci, „Adicția digitală – boală a societății postmoderne”, Editura Pro Universitaria, București, 2019, pp. 25-77 și pp. 183-204.

Tema 11:

Fenomenul neoreligios contemporan - o provocare în activitatea misionară a preotului.

Bibliografie:

Nicolae Achimescu, „Noile mișcări religioase”, Ed. Limes, Cluj-Napoca, 2004, pp. 304-311;

Constantin Iulian Damian, „Convertirea în contextul noilor mișcări religioase”, Ed. Astra Museum, Sibiu, 2014, pp. 189-218; 423-437.

Tema 12:

Susținerea unei predici

1. Predici la Praznice Împărătești:

- Predică la Bunavestire;

- Predică la Nașterea Mântuitorului;

- Predică la Bobotează;

- Predică la Schimbarea la Față;

- Predică la Pogorârea Sfântului Duh;

- Predică la Înălțarea Mântuitorului;

- Predică la Înălțarea Sfintei Cruci;

- Predică la Intrarea în Biserică a Maicii Domnului;

2. Predici la duminicile de peste an:

- Predică la Duminica a 4-a după Rusalii (Vindecarea slugii sutașului): Matei 8, 5-13.

- Predică la Duminica a 6-a după Rusalii (a Sfinților Părinți de la Sinodul al IV-lea Ecumenic): Ioan 17, 1-13.

- Predică la Duminica a 19-a după Rusalii (Predica de pe munte. Iubirea vrăjmașilor): Luca 6, 31-36.

- Predică la Duminica a 21-a după Rusalii (Pilda semănătorului): Luca 8, 5-15.

- Predică la Duminica a 26-a după Rusalii (Pilda bogatului căruia i-a rodit țarina): Luca 12, 16-21.

- Predică la Duminica a 33-a după Rusalii (Pilda vameșului și a fariseului): Luca 18, 10-14.

- Predică la Duminica a 34-a după Rusalii (Pilda întoarcerii fiului risipitor): Luca 15, 11-32.

3. Predici la sărbătorile sfinților (panegirice):

- Predică la sărbătoarea Sfântului Mare Mucenic Gheorghe;

- Predică la sărbătoarea Sfântului Mare Mucenic Dimitrie;

- Predică la sărbătoarea Sfântului Ierarh Nicolae;

- Predică la sărbătoarea Sfântului Prooroc Ilie;

- Predică la sărbătoarea Sfinților Apostoli Petru și Pavel;

- Predică la sărbătoarea Nașterii Sfântului Prooroc Ioan Botezătorul;

- Predică la Duminica a doua din Postul Mare, a Sfântului Grigorie

Palama

4. Cuvântări ocazionale:

- Pareneză la Botezul unui prunc;

- Pareneză la Cununie;

- Pareneză la înmormântare;

Bibliografie obligatorie:

- Pr. Dr. Vasile Gordon, (coord.), „Omiletica”, Ed. Basilica, 2015 (Capitolele: VIII. Genurile predicii. Privire de ansamblu, pp. 381-412, IX. Elaborarea predicii, între teorie și practică, pp. 413-454, XII. Modele de predici pentru cele patru genuri omiletice, pp. 528-613).

Bibliografie orientativă:

Bibliografia de mai jos nu este obligatorie, ea oferind câteva jaloane și elemente de sprijin în alcătuirea predicilor. Candidatul este liber să utilizeze și alte surse pentru elaborarea predicilor.

a) Sfântul Ioan Gura de Aur, „Predici la sărbători împărătești și Cuvântări de laudă la sfinți”, editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2006.

b) Sfântul Grigorie Palama, „Omilii I”, trad. pr. Coresciuc Roger, Ed. Doxologia, Iași, 2019.

c) Pr. Vasile Gordon, „Mergând, învățați... (Predici pentru toate duminicile și sărbătorile de peste an)”, Ediția a II-a, revizuită și completată, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2006;

d) Idem, „Vademecum omiletic. 100 de schițe pentru predici”, ed. Renașterea, Cluj Napoca, 2015.

e) Pr. Vasile Mihoc, „Predici exegetice la duminicile de peste an”, Ed. „Teofania”, Sibiu, 2001;

f) Hierotheos Vlachos, „Predici la marile sărbători”, Ed. Egumenița, Galați, 2004.

Consilier administrativ-bisericesc,
Pr. Andrei Atudori

Consilier Învățăământ,
Pr. Cristian Barnea

